

KÄYTTÖÖNOTTOKOKEMUKSIA KAINUUN KESKUSSAIRAALASSA POTILASHALLINNON OSALTA

Ennen atk:n aloittamista, vuoden 1970-luvun puolivälin paikkeilla selvitettiin potilastoimiston työrutiinit manuaaliselta pohjalta.

Vuonna 1977 uudistettiin Sairaalaliiton suosituksen mukaisesti potilashallinnon manuaalisia järjestelmiä. Tämä uudisti mm. pkl- ja -hp-tilastointia- Hp-tilaston osastokohtainen laskenta helpottui. Potilaspäiväkirjan kanssa kiertäminen vuodeosastoilla jäi pois.

Vuonna 1978 Kainuun keskussairaala, Keski-Pohjanmaan keskussairaala ja Sairaalaliitto aloittivat selvityksen atk:n käytön tarpeista kyseisissä sairaaloissa. Tässä yhteydessä todettiin, että oli tarvetta laajentaa atk:n käyttöä mm. potilastietojen käsittelyyn.

Tieto atk:n saapumisesta työpisteeseemme herätti keskuudessamme vastarintaa ja monenlaisia ajatuksia:

- pelko työpaikan menettämisestä
- uuden oppimisen pelko
- työrutiinien muuttuminen

Vuoden 1981 keväällä saimme potilastoimistoon yhden päätteen ja kirjoittimen. Aloimme opetella henkilötietojen tallentamista ja potilastarrojen tulostamista.

Vuorotellen 1-2 viikon ajan tallensimme ajanvarauspoliklinikoille ja vuodeosastoille saapuvien potilaiden henkilötietoja ja tulostimme potilastarroja. Atk:n myötä potilastarrojen käyttöä lisättiin eri lomakkeisiin, pkl-kortteihin, sairauskertomuskansioihin, arkistokortteihin ja laboratoriolappuihin sekä ym. käyttöön pkl:lla ja vuodeosastoille.

Vähitellen opettelimme uusia ohjelmia Nokian opastuksella. Käytännössä huomasimme, mikä vaatisi muutosta. - Ohjelmien testaus oli alkanut.

Asiakaspalveluun lisäsimme päätteitä ja kirjoittimia. Aluksi testasimme ajanvarauksen esitallennuksen lisäksi kahden vuodeosaston sisäänkirjoituksia ja yhden pkl:n ilmoittautumisia muutamman kuukauden ajan. Tyydyttävien tulosten jälkeen otimme 1.6.1982 alkaen kaikki vuodeosastot mukaan.

Syksyllä 1982 laajensimme testausta lisäämällä poliklinikoiden määrää, kunnes 18.10.1982 alkaen testaus käsitti kaikki pkl:t ja vuodeosastot. Näin aloimme saada koko taloa koskevaa tietoa, jota seurasimme manuaaliseen tilastointiin.

TESTAUS TOI MUKANAAN MONENLAISIA ONGELMIA

1. työvälineiden ergonomia

- työtasot, istuimet (säätämismahdollisuus)
- päätteiden ja kirjoittimien sijoittelu
- valaistus (suojalevy; himmentää kiiltoa kuvaruudussa)
- melu (melusuojia)

2. manuaalinen työskentely rinnakkain atk:n kanssa

- lisääntynyt työmäärä - ajanpuute
- lisätyövoiman tarve
- ylityöt

3. ennakkovalmistelut aloitettava riittävän ajoissa

- ulkopuolelta saapuvat tiedot (lähetteet terv.keskuksista, yksityisvastaanoilta, muista laitoksista)
- talon sisältä saapuvat tiedot (osastot, pkl:t)

Kaikki tallennettava tieto pitäisi olla oikeassa muodossa, heti valmis tallennettavaksi; nimet täydellisenä, sosiaaliturvatus, vakinainen asuinkunta, osoitetiedot ym.

4. tarkuus päätetyöskentelyssä etusijalla

- jokaisen työntekijän hallittava kaikki ohjelmat
- testauksen aikana ohjelmiin tulee koko ajan muutoksia

5. päätteiden tehokas käyttö

- jokaisella työntekijällä ei ole käytössään omaa päätettä-päättekohtainen työnjako

6. lomakkeiden uusiminen

- osa lomakkeista joudutaan uusimaan
KAKS:ssa on uusittu henkilötietolomake; pkl-potilaan yksiosainen henkilötietolomake, joka tulostetaan tarvittaessa sekä vuodeosastopotilaan 5-osainen henkilötieto-, -maksu ja poistoilmoituslomake, ja laskutustietojen selvityslomake,

7. sähkökatkokset

- jälkitalennus

Yleensä potilastoimiston toimintoja ajatellen, on atk:sta löydettävissä monenlaista hyötyäkin.

ATK:N ANTAMA HYÖTY POTILASTOIMISTON PÄIVITTÄISIIN TOIMINTOIHIN

1. Ajanvaraustallennus - esivalmistelu

- selväkieliset hakuluettelot (arkisto, pkl:t, potilastoimisto)
- tarratulostus
- sairauskertomukset viedään ennakkoon poliklinikoille (esivalmistelu)

2. Vuodeosastopotilaan sisäänkirjoitus

- yhdellä tallennuskerralla saadaan 5-osainen henkilötieto-, maksu- ja poistoilmoituslomake

3. Poliklinikkapotilaan ilmoittautuminen

- tallennus entiseen verrattuna enemmän aikaavievä - saadaan tilastointia

4. Kassa

- kirjoitin antaa laskut ja kuitit
- tapahtumakohtainen kassakladi

5. Tilasto- ja seurantatieto

- tiedonvälitys nopeutuu ja lisääntyy

6. Muita etuja (mm)

- lomakkeet siistimpiä ja selvästi luettavia
- henkilötiedot ajantasalla ja samalla tavalla kaikissa lomakkeissa
- tietojen siirtäminen paperilta toiselle vähenee
- hoitomaksulaskuihin ei tarvitse laskea hp- eikä mk-määriä
- yhtenäinen käytäntö poliklinikoilla ja vuodeosastoilla
- hoidonpäättämistietojen keruu helpottuu
- viitepankkisiirtosuoritukset (potilasmaksusuoritukset kirjaantuvat suoraan tileille)

Saimin testaus on teettänyt meillä kovasti töitä, ollut välillä tuskaa ja tulikiveä, mutta uskon, että ne, jotka työskentelevät sen parissa, kokevat atk-järjestelmän mielekkääksi ja jokapäiväisiä työrutiineja helpottavaksi.